

# Потрібні ЖІНКИ...

HELP HER FEEL  
HUMAN AGAIN

Dar Al Amal  
SHELTER FOR VIOLENCE SURVIVORS  
WWW.DARALAMAL.ORG

60

Євген ТИЩУК

**Прикий парадокс цивілізації. В XXI столітті, перебуваючи на вершині свого економічного, науково-технічного прогресу, світова спільнота досі не позбулася такого ганебного та принизливого явища, що нівелює всі попередні надбання цивілізованого суспільства й уявлення про нього, як побутове й сексуальне рабство. Саме так, бо іншого визначення годі й шукати. Торгівля людьми, за оцінками і стандартами міжнародного права, набуває загрозливих форм і масштабів. І хоча розцінюється як тяжкий злочин, сьогодні вона дедалі більше контролюється транснаціональною мафією, даючи їй величезні прибутки.**

Щорічний тіньовий оборот, за підрахунками американських експертів, від згаданого бізнесу досяг у світі близько восьми мільярдів доларів. Україна ж, на жаль, посідає не останнє місце в списку постачальниць «живого товару» на ринки Азії та Західної Європи. За даними Міжнародної організації з міграції, в Україні починаючи з 1991-го понад 110 тисяч українців постраждали від торгівлі людьми.

Найстрашніше і те, що лише в 2009 та 2010 роках у п'яти областях України було ідентифіковано майже 140 дітей, постраждалих від трудової або сексуальної експлуатації і за кордоном, і в межах країни.

Це стало поштовхом до розробки та прийняття державної урядової програми «Протидія торгівлі людьми», прийнятої 2007 року. Також наша країна підписала Конвенцію

ООН про боротьбу проти транснаціональної організованої злочинності, а 2006-го Верховна Рада України внесла зміни до ст. 149 КК України «Боротьба з торгівлею людьми» (таким чином законодавство України було приведено у відповідність до норм, встановлених Палермським протоколом, а також доповнено статтею стосовно торгівлі людьми в межах країни. – Авт.).

## «Роксолани»

Пригадую, як на початку 2000 року світові інформаційні агентства облетіла новина про те, що українські миротворці в Косово, за сприяння працівників департаменту контррозвідки СБУ, здійснили успішну евакуацію наших співвітчизниць, котрі потрапили в сексуальне рабство та були фактично заблоковані в одному з анклавів колишньої Югославії. Свідком тих подій був одесит, учасник бойових дій, полковник Олександр Черниш.

– Дівчат тримали в жахливих, антисанітарних умовах, – пригадує він. – За найменшу непокору били та гвалтували. Окрім халатів і білизни у них не було іншого одягу. Не мали вони й грошей.

Відразу після визволення їм надали медичну та психологічну допомогу, декілька тижнів вони приходили до тям у військовому госпіталі, згодом їх відправили на Батьківщину.

Звичайно, шкода цих обдурених і заляканих жінок, що так безрозсудно пірнули в каламутний океан світової секс-індустрії, виїхавши за кордон у пошуках щасливої долі та прибуткової роботи... А з чого все починається?

За свідченням фахівців Одеського представництва міжнародної громадської організації «Віра,

Надія, Любов», котрі вже не перший рік допомагають у Південній Пальмірі людям, постраждалим від побутового та сексуального рабства, потенційними жертвами якого здебільшого стають малогромотні дівчата переважно з сільської глибинки. Їх у наш непевний час дуже легко обдурити, наобіцявши солідний заробіток у чужих краях. Торгівці «живим товаром», як правило, переконують довірливих жінок у тому, що кожний іноземець для них – потенційний жених, котрий мріє побачити поряд із собою у ролі коханої подруги життя таку ось вродливу та працюовиту слов'янку «роксоланку» з пострадянського простору. Відверто кажучи, багато хто з наших співвітчизниць спіймався на цей гачок.

Безробіття, відсутність засобів до існування – основна причина від'їзду жінок після тридцяти років за кордон. Приймаючи таке рішення, вони втішаються думкою, що в ролі секс-рабинь можуть бути лише юні створіння.

– Я їхала працювати гувернанткою в одну турецьку сім'ю, – розповідає 46-річна Олена Михайлівна. – Зарплатню обіцяли непогану, близько 1000 доларів на місяць. Як з'ясувалося згодом, мене просто обманювали. Коли

приїхала до Анкари, безцеремонно відібрали закордонний паспорт, дали зрозуміти, що я тут ніхто і чим займатимуся насправді. Мовляв, на кожний товар є свій покупець, і я користуватимуся великою популярністю у чоловіків, котрим за шістьдесят!

На думку заступника начальника відділу із взаємодії з правоохоронними органами, оборонної роботи та протидії корупції Одеської обласної державної адміністрації Віталія Гаращенко, торгівля людьми – це результат зростання безробіття, зменшення асигнувань на програми соціального захисту, зубожіння населення у багатьох країнах світу...

– Низький рівень доходів штовхає громадян на пошуки роботи за кордоном навіть без знання мови та правових знань, без кваліфікації, на нелегальних умовах, що водночас зумовлює їхній перехід до груп ризику, – каже він.

Протягом 2009–2010 років органи державної влади Одеської області разом із громадськими та міжнародними організаціями провели семінари і тренінги щодо взаємодії та механізмів перенаправлення на регіональному рівні потерпілих від торгівлі людьми. Здійснюється робота і з відповідного інформування населення.

## Облік на потоці

Завдяки своєму географічному розташуванню Південна Пальміра стала своєрідним мостом для переправлення майбутніх секс-рабинь із країн СНД до Туреччини, Ізраїлю, Об'єднаних Арабських Еміратів, Лівану, Сирії... Останніми роками, за даними перепису, чисельність молодих жінок – мешканок міст і сіл Одеського регіону – помітно зменшилася.

За даними міліції, перепродажем українських жінок у рабство найчастіше займаються колишні повії. Вони мають неабиякий досвід у цій справі, вступають у злочинну змову з власниками будинків розпусти за кордоном...

Завдання у них незмінне: знайти «свіжий» молодий «товар», оформити документи на виїзд, привезти та продати замовникам. Звісно, така робота дає змогу не лише повернути витрачені гроші, а й одержати прибуток. Він,

до речі, іноді становить декілька тисяч доларів за одну партію дівчат. Найважче боротися з вербуванням та вивезенням вітчизняних повій. Вони вже знають, для чого їх туди везуть. З «нічними метеликами» злочинцям працювати легше. Їм оформлюють проїзні документи і після прибуття за кордон не обов'язково їх забирають. Щоправда, заздалегідь домовляються про відшкодування частки заробітку на користь «роботодавця». Прибуток, який вони приносять своєму сутенеру, вимірюється тисячами доларів.

Співробітники правоохоронних органів розповіли, що в однієї з депортованих жінок знайшли робочий блокнот, де вона фіксувала свій заробіток. Іншими словами, лічила кількість клієнтів за добу для того, щоб сутенер не обдував її при нарахуванні «гонорару». В один із днів ця кількість

становила (!) 16 чоловік. Дівчина пояснила, що працювала в одному з нічних барів. У цьому ж барі її і заарештувала турецька поліція, а згодом українку депортували.

Ще один із варіантів вербування – знайомство на дискотеці, в барі, де в приємній обстановці пропонують посередницькі послуги з працевлаштування. Потенційними жертвами стають переважно дівчата-сироти або з мало-забезпечених сімей. Вони, як правило, переконані, що в своїй країні нікому не потрібні. Отже, поміркуювши над пропозиціями, здебільшого погоджуються. Після прибуття до іншої країни в жінок забирають паспорти нібито для того, щоб майбутні працедавці ознайомилися з документами. Після цього везуть на квартиру чи в будинок. Наївні простачки й не підозрюють, що вже продані в жадливе рабство...

61

## Наречені...

До афери іноді залучають і шлюбні агентства. В Україну приїждять підставні «женихи» – американці, німці, ізраїльтяни, турки... Після весілля, «дружині» частіше за все пропонують провести медовий місяць у Туреччині, Ізраїлі або в Арабських Еміратах... Мало хто з наречених обізнаний у тому, що, наприклад, на території Ізраїлю українські шлюби не завжди дійсні. Також у деяких штатах США визнається лише церковний шлюб. А отже там любі «чоловіки» перетворюються на сутенерів і можуть примусити «дру-

жин» надавати сексуальні послуги кому завгодно – від друзів і колег по роботі до просто перехожих. Звісно, за гроші.

Відомо, що сьогодні в Одесі працює понад 200 фірм і фірмочок, які мають ліцензії на працевлаштування за кордоном. Одні справді цим займаються, інші під зручною вивіскою безпардонно здійснюють свій злочинний бізнес.

Міліція спільно з Одеським обласним центром зайнятості періодично перевіряють законність діяльності таких фірм. Проте хіба все можна контролювати?!

– Звісно у нас працює інспекція з дотримання законодавства про зайнятість населення, – каже директор Одеського обласного центру зайнятості Ірина Муравіна. – У разі виявлення порушень складаємо протокол, ухвалюємо рішення про позбавлення ліцензії... Лише минулого року декілька фірм втратили право займатися працевлаштуванням. Проте скільки з'явилося нових?..



## Не довіряй, а перевіряй!

За словами фахівців Центру, дуже непросто «виявляти» агентства, котрі займаються торгівлею людьми. В Україні такі фірми-«фантоми» постійно мігрують... Зникають в одному місці та з'являються в іншому. Звісно, вже під іншою вивіскою і з іншим директором, частіше підставним. «Гачок», на який вони ловлять своїх жертв, – газетні оголошення з принагідними перспективами.

Щоб переконатися на власні очі, беру рекламну газету «Авісо» Одеса» №17 (від 09.05.2011 р.). У рубриці «Робота за кордоном» чимало привабливих пропозицій на кшталт: «Працевлаштування в країнах Євросоюзу. Потрібні жінки та чоловіки від 18 до 60 років. Виїзд до місця роботи оплачує працедавець. Ліцензії...Телефони...»

Робота, пропонована такими фірмами, велими різноманітна: будівельники, водії, покоївки, фітнес-інструктори, танцівниці в нічних клубах, продавці в супермаркетах, няні, прибиральниці. І хотілося б вірити, що так воно й буде, але дуже часто за красивою обгорткою ховається неприваблива дійсність.

Одна зі схожих фірм, наприклад, набирала дівчат до Об'єднаних Арабських Еміратів для роботи по-

коївками. Щоправда, на цей вид трудової діяльності повинна була бути угода з представництвом в ОАЕ. Як з'ясувалося, її не було. Діяльність фірми припинено, порушено кримінальну справу за статтею 190 КК України 90 (шахрайство).

На жаль, проблема багатьох наших громадян – непоінформованість. Багато хто не знає, що українці можуть працювати тільки в тих країнах, з якими наша держава уклала угоди про працевлаштування. Передусім, це – Росія, Білорусь, Молдова, Вірменія, Литва, В'єтнам, Чехія, Словенія, Словаччина, Польща, Португалія... Кількість робочих місць у цих країнах суворо обмежена. На сьогодні Україна практично використала всі квоти. А в інших країнах на нас очікує лише нелегальна робота, яка є прямим шляхом до побутового рабства.

До речі, порушувати та розслідувати злочини за статтею 149 КК України дуже складно. Слідчі неохоче беруться за такі справи: багато

мороки й обмаль доказів. За статистикою, протягом 1998–2010 років у МВС України (за статтею 149 КК) було зареєстровано 2813 злочинів, а кількість кримінальних справ з винесенням вироку судами України – 489. Є певні складнощі, звісно. Бо виявивши групу, котра займається торгівлею, треба довести факт продажу, а це можна зробити тільки за фактом перетину жертвою державного кордону й отримання за неї грошей.

Ось тут і розпочинаються проблеми. Адже не завжди відпрацьовано систему взаємодії з правоохоронними органами інших країн і, врешті, важко одержати відомості про злочинне угруповання, яке займається торгівлею людьми. Тому часто-густо наші «пінкертони» з органами протидії згаданим злочинам «воюють із вітряними млинами», а не з транснаціональною злочинністю у цій сфері. А «млини» тим часом активно «перемелюють» долі сотень наших співвітчизниць. Нехай іноді й не безгрішних!

► Польща, Кувейт, Канада, Австралія - легальна робота та навчання. ТОВ "Інтерплейс".  
Лиц. АВ N466975 от 01.11.2006г. МПСПУ ☎  
(44) 2202105, (44) 3620622, (44) 3626929  
☎ http://www.foreignstaff.info

### Робота за границей

Трудоустройство в странах Евросоюза. Требуется мужчины и женщины 18-60 лет. Выезд к месту работы оплачивает работодатель. Лиц. АВ N399995 от 23.09.2008г. МПСПУ. ☎ (98) 7244056, моб.

### Робота за границей

Трудоустройство в странах Западной Европы и Скандинавии. Проезд к месту ра-